

GORICA

(Večerno izdanje).

Izhaja vsak torek in soboto ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako padena ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četletno 2 K. Prodaja se v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevem tekalšču po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Narodni tiskarni, ulica Veturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računajo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 14 vin., 2-krat po 12 vin., 3-krat po 10 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Anton Bavčar.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. L. Lukežič).

Slava Bogu — mir ljudem!

Le še malo — in zopet nam zadoné oni rajskomili glasovi zlatih krilatcev: „Slava Bogu na višavah, in mir ljudem na zemlji!“ Besede te, vedno mlade, in naj si jih slisal že leto za letom. Besede te vedno nove, ne le vsled svoje neizčrpnljive globokosti, ampak tudi vsled svoje neusahljive moči, kajti, kar so učinile takrat, ko so prvič zadonele, to dovršujejo še vedno v vseh časih.

„Slava Bogu — mir ljudem!“ Kdo bi mogel popolneje dopovedati namen in uspeh Zveličarjevega rojstva, nego ta angelski spev? V bornem hlevu pri Betlehemu so se vršila čuda božje ljubezni: Devica jemlje v svoje materinsko naročje svojega Sina, ki je Bog in človek. V jasicah, v mrazu, na slami leži oni, ki se mu v nebesih klanjajo neštete trume duhov! — Kaj to pomeni? Čemu to čudo? — Angeli nam oznanjajo, ko njih blek razsvetli nočno temino in njih glas prekine tišino betlehemske poljan: „Slava Bogu... mir ljudem!“ Tista noč — noč vseh noči najlepša, najljubeznivejša, sveta noč je dehtela tajinstvene groze, kakor zavedajo se velikih reči, ki se v njenem krilu vrše. Človeški rod je zrastel v tej noči v nedogledne višine rajске sreče, da prerodil se je z božjim sinom!

Mar je to prazna beseda? — O, le en pogled na dobo pred Kristusom in na dobo za njim, in reči moraš: z rojstvom Jezusovim se je prerodilo človeštvo! Poprej ves svet zavil v sramotne temine poganstva z vsemi brezčastnimi obredi, ki so ga spremljali; vsi narodi prepojeni medsebojnega sovraštva; različni stanovi, razdeljeni v svobodne in sužne, v boju za premoč ali pa v onemoglem srdu prežeč na maščevanje — to je splošno lice religioznega in socijalnega reda pred Kristusom. Svetloba, ki je sijala nad Betlehemom božično noč, je bila zarja novega, svetega dneva. Megle poganstva so se jele trgati, vzhajalo je solnce krščanstva in je naglo objemalo deželo za deželo s svojo lučjo in toploto. Stavbe poganške so se rušile, a na njih razvalinah so vstajali krščanski templji, ki so glasno klicali: „Slava Bogu, pravemu, živemu Bogu, izvoru življenja in sreče!“

A bolj nego kamenite cerkve, so klicali slavo Bogu odrešeni krščanski

narodi, ki so uživali srečo nove krščanske dobe. Osebnost in socijalne kreposti, ki jih je rodil Jezusov nauk, so preobrazile lice zemlji: odpravilo se je suženstvo, naselile so se med ljudi pravica, ljubezen, usmiljenje, upanje... Vse blagosti, ki jih obsega v sebi beseda: mir — Kristusov mir. — In čem bolj se je v kakšnem času človeštvo oklepalo Kristusa — rešitelja, tembolj je bilo deležno njegovih blagosti, njegovega miru.

A teh dobrin si kristjani niso pridobili, niti ohranili drugače — nego le z bojem. Za vsako pridobitev, za ohranitev vsega pridobljenega se je morala Kristusova cerkev neprenehoma vojskovati. — Da, ta velika skrivnost nam o prijaznih božičnih praznikih tudi prihaja v spomin, da je tisti, ki so ga proroki opevali kot „kneza miru“, vendar prinesel meč na svet, meč duhovne vojske. Ne pozna svet hujšega, trdovratnejšega boja, nego je boj med vero, ki jo imamo od Sina božjega, in med nevero, med cerkvi Kristusovo in njenimi sovražniki.

Slovenski narod, ki si po ogromni večini vselej stal v vrstah vojščakov Kristusovih — zdaj o svetih praznikih božičnih se spominjaj z živo hvaležnostjo dobrot, ki ti jih je Dete božje prineslo in podarilo. Odkar naš narod to Dete časti in se mu klanja, je že več nego tisoč let. Od tčas tudi uživa dobrote krščanstva, in ne le enkrat so naši pradedje s srčno krvjo branili svetinje krščanske vere, zlasti ob turških navalih na naše dežele. — Kdo bi zdaj tako zanikljivo sodil ta narod, da bi o njem mislil, da si bo dal zapeljivimi besedami iztrgati vero in njene milosti, ta dragi zaklad, podedovani od prednikov, ki so ga nam ohranili le z neštetiimi žrtvami, celo z junaškimi žrtvami mnogih življenj?

Ti pa božje Dete, rojeno nam božično noč, razženi megle verske brezbriznosti, krive vere nevere! Prešini s svetimi čustvi Svojega srca vesoljni svet, zlasti pa naš mili narod, da Te vzljubi, da se Ti klanja! Konča naj se boj zoper Tebe! Ponižaj Svoje sovražnike, ki so v svoji zaslepljenosti tudi sovražniki krščanskega ljudstva! Posebno pa prinesi, božje Dete, mir in tolažbo preganjanim francoskim katoličanom, ki ga tlačijo brezvestni državniki v spono framasonске

lažisvobode. Osvobodi novorojeni Bogčlovek to ljudstvo, in osvobodi naše slovensko ljudstvo, osvobodi ga prevar in zanj, s katerimi ga hočejo omrežiti brezvestni neverci! Ponosno odmevaj iz vseh krščanskih src: „Slava Bogu — mir ljudem!“

Pokojni pesnik Simon Gregorčič in — pardon — Andrej Gabršček.

Hudobni duh še ne miruje! Človek, ki je rajnkemu pesniku grenil tolikokrat življenje, ki je napadal tolikokrat pokojnikovega ljubljence „Šolski Dom“, je zopet na delu: Gabršček se v „Soči“ zopet zaletava v „Š. Dom“ in v „osrednji odbor za Gregorčičev spomenik“. In zakaj? Zato ker namerava odbor postaviti spomenik po želji in intenciji nepozabnega Simona. Pokojnik je dobro poznal veliko važnost slovenskih šol v Gorici in zato je živel za „Šolski Dom“, katerega se je spomnil tudi v svoji oporoki z besedami: Uzornemu „Š. Domu“ zapuščam 600 K. Ni-li jasno, da dela v pesnikovem smislu vsakdo, ki pospešuje razvoj slovenskega šolstva v Gorici. In ta skrb za odgojo naše mladine in za nje rešitev iz valov potujčevanja bi bila najlepši živ spomenik blagega pokojnika. Razume se samoobsebi, da se pesniku postavi tudi dostojen nagrobnik ter v pesnikovo rojstno hišo vzida spominska plošča, če tudi je naš preskromni „soški slavac“ pisal v svojih „Predsmrtnicah“:

Čemu mi na grob kamenit spomenik?
Da bele kosti bi mi tlačil?
Saj breme ko kamen neznošno težak
Do konca življenja sem nosil.
Naj voda bo moj spomenik in pa zrak,
V nju moje ime zapišite!
Z nesmrtnimi deli pa, narodu v čast,
Vi svoje si v bron zadolbite!

Tozadevni oklic osrednjega odbora so objavili vsi slovenski listi in tudi Gabršček ga je sprejel v „Sečo“; darovi so začeli prihajati od vseh strani in akcija za postavljenje Gregorčičevega spomenika se je lepo razvijala. Kar se zbudi v Gabrščku stari zli duh prepira in razdora. Osrednji odbor, v katerem sodelujejo složno in prijateljsko pokojnikovi prijatelji in častilci raznega političnega mišljenja, je Gabrščku naenkrat „klerikalen“, naenkrat začne stari grešnik zopet napadati „Šolski Dom“ ter nesramno sumničiti člane osrednjega odbora.

Od kod ta prevrat? Kaj je dalo temu povod? No, Gabršček je izvedel, da se je v privatni družbi pri čaši vina povdarjalo, da on ne spada v odbor za Gregorčičev spomenik, ker je pokojnika

pesnika napadal in žalil. Ko bi bil imel Gabršček le količkaj takta, bi bil moral priznati opravičenost teh besedij in bi se ne bil silil v tak odbor. Toda zanj je to „preziranje = crimen laesae majestatis!“ Domišlavec trobi zdaj po listih, da s tem ni le on žaljen, marveč cela narodno-napredna stranka. Ubožec! Obžalujemo le to, da podpira „Slovenski Narod“ gonjo proti osrednjemu odboru za Gregorčičev spomenik ter objavlja neplemenite izbruhe Gabrščkove jezice in strasti. Saj bi morali gospodje pri „Sl. Narodu“ goriškega nadzdravbarja že od poprej poznati. Pred sedmimi leti je n. pr. pisal: „Na brcanje „Slov. Naroda“ ne bom reagoval, saj je splošno priznana surovost in neotesanost matadorjev, ki so se polastili tega prvega narodnega glasila v večno škodo in sramoto prelepemu naslovu“. Ta citat menda zadostuje, da osvežimo gospodi okoli „Sl. Naroda“ spomin!

Na nekatere neslanosti in neresnične Gabrščkove trditve še nekoliko odgovora.

Gabršček razklada bahavo svoje zasluge za pokojnega pesnika ter izvaja iz njih zahtevo, da bi se bilo moralo tudi njega povabiti v osrednji odbor.

Poglejmo njegove zasluge!
Pravi, da se je preselil njegov stari oče z Vrsnega v Kobarid.

Je preneumno!
Piše, da so imeli Kramarji s pesnikovo rojstno hišo vedno najožje stike — njej v prid. Breztaktna baharija! Sicer pa so nam razmere znane; zatorej naj nikdo več ne izziva, ker drugače bomo jasneje govorili.

Moja teta, pripoveduje dalje Gabršček, je bila pesnikova duhovna mati, ki ga je oskrbela z vsem tako bogato, kakor je maloktera druga oskrbela kakega novomašnika.

Ko bi to tudi vse res bilo, ostalo bi vendar breztaktno bahaštvo. Toda blaga pokojnikova duhovna mati je le ujna Gabrščkova, torej druge krvi in drugih lastnostij kakor Kramarjev Drejec. Med svoje zasluge prišteva tudi to, da je bil pesnikov učenc in ministrant! Molčimo!

Pravi dalje, da je bil v poznejših letih njegov ljubljenc. To mu verujemo! Ker pa Gabršček previdno zamolči, kaj je uganjal s pokojnim pesnikom kasneje od leta 1899. naprej, zato se oglašamo mil!

Kako je izkazoval ta „ljubljenec“ hvaležnost snojemu učitelju?

Gabršček, oziroma Gabrščkova „Soča“ je imenovala našega dičnega pesnika, kojega čisla ves slovanski svet: Ein Dichter unter den Dichtern wie ein A... unter den Gesichtern!

Na to nečuvno surovost je reagiral pokojnik v pesmi „Slavec, sraka in šoja“ tako-le:

Zvoni. Z zvonika sredi mesta nosijo vetrovi mogočne glasove daleč okoli, visoko gori nad strehami mirnih hiš. In čegar srce najdejo odprto ti mogočni glasovi, tja vstopijo svareč in bodreč. Kakšen je bil njihov glas? Globok in svečan, žaloben in vendar tolažeč, vabljev, odpuščajoč, vzvišen. Tak je bil njihov glas. In povsili Jezernik je glavo, zaprl oči in zaplakal... Niso li skrivnostni glasovi doneli tudi ženi v njenem kesanju polnem srcu? Tudi njej. Že ob prvih zvokih je dozorel v njeni duši že dolgo namišljen načrt: „Moj mož je sedaj v cerkvi. Grem k svojim otrokom“. Ko se je napravljala so zvonili vsi zvonovi zaporedoma. Čisti angelski glasi so plavali okrog nje in tudi resni, globoki vspodbujajoči glasovi. Potem pa so vsi zapeli v zboru in kakor zmagoslavna pesem je zadonelo po sobi in v njeno srce je prišla vesela vest z neba: Gloria in excelsis Deo — Slava Bogu na višavah! Mir ljudem na zemlji!

Poklicala je svojo mater in je poljubila na čelo. „Pojdi dete moje! Če je Jezernik doma, bodi Bog z nami!

LISTEK.

Svetonočni mir.

Sveti večer potresa cvetje po mrzli in sneženi odeji. V človeških srcih poganja in cvete cvetje miru in blaženosti. Sveta noč slika srečo in veselje ljudem na čelo in lica. In v očeh sije: „Hvala Ti, o Bog!“ In v duši trepeče: „Večna čast Ti, Vsemogočni!“ Pisano je: „Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!“

Gorje mu, ki sam uživa ta blaženi večer. Gorje tudi onemu, ki je osamel po lastni krivdi. Tuga ga tlačí pod božično smrečico in ne grejejo ga lučice, ki gore na drevescu. Ne tolaži ga vonj smrekovih vejic, poln gozdnega zraka, poln čarov in tajnosti. Okrog njega je vse pusto, prazno in temno, v kljub vika otrok in svetlobi lučic.

Tako je bilo tudi Rihardu Jezerniku. Ni ga posadila v mehke blazine osoda. Že večkrat je bilo pusto okrog njega o božičnem času. Tako žalostno še nikdar. „Tega Božiča ne pozabim!“ je tožil pri sebi. Sedel je v kotu sobe in strme

gledal vesele lučke na drevesu. Oba njegova otroka sta se že odpravila k počitku. Vedno in vedno sta ga izpraševala: „Kje je mama?“ In pokazal jima je pod drevescem s smrečjem ovito sliko lepe žene. A s tem nista bila zadovoljna.

„Ali ne pride nocoj, papa? Saj si obljubil, papa!“

„Seveda pride. Le idi spančkat Zorko, pojdi v posteljo Fricko! Mama že pride.“

Ali res pride? Kdo to pravi? — Sedaj je sam v svoji boli. Sveti večer, večer miru.

Vsako leto se vzbudi v njem iskrica, ki je skrita v njegovem srcu. Enkrat v letu gre v cerkev, k polnočnici. Tu poslušča blažene glasove globoke vere in oblaki kadila ponese njegovo dušo seboj v višave in ga vodijo bližje k Bogu. Lani je šel k polnočnici še s svojo ženo. Bil je še srečen. A že so grozili hudi, silni viharji, ki so mu potem odnesli srečo.

In zdvijali so viharji, ko se je vračala pomlad. Helene od njega ni od-

gnala trdosrčnost, ampak trma in moški ponos. Izvabila jo je bledeča veša... Z nasmehom na ustnih je napravila korak, ki jo je ločil od svojega moža. Lahko se je ločila od svojih otrok. Je li imela srce za nje? Poznaš li tajnosti človeškega srca?

Moreči ogenj strasti je ugasnil kmalu in praznoti njenega srca je zavelo koprjenje po prejšnji sreči. Že dolgo se je kesala. „Mračan je bil trenutek, ko sem se ločila od njega!“ Sedaj je sedela ob strani svoje stare matere in izkušala praznovati Božič. A zaman je polnila smrečica sobo z vonjem in s svetloto. Mati jo je tolažila; prigovarjala je svojemu otroku, naj se vrne. A ponos je več ko ljubezen, je več ko sreča. Toda ljubezen rešuje in odpušča. Tako je omahovala v grenki tugi. Mati je zaspala poleg nje. In sedaj je bila popolnoma sama. Dvoje človeških src, ki sta se nekoč ljubila, ki se še ljubita, krvavi v trpkosti po lastni krivdi.

Naenkrat zadoni glas bronca, ki kliče ljudi. Mogočno poje svetonočni

ko je bila še glasilo dr. Gregorčiča, s se- danjo „Gorico“ in nam poveje, kje naj- dejo ono razliko, da imenujejo sedanjo našo politiko hinavsko. dočim nekdanja njim gotovo ni bila. Upoštevati seveda morajo pri tem, da je naš list sedaj več- krat prisiljen, zastopati verske zadeve, dočim nekdanjemu glasilu dr. Gregorčiča tega ni bilo treba, ker ni bilo takrat v deželi drugega lista, ki bi bil izkopaval v ljudstvu versko prepričanje.

Ker že vidimo, da je „Našemu Li- stu“ tako ljub lov na politično hinav- ščino, mu hočemo postreči z drugim zelo bogatim reviom pristne politično hinav- ščine, in to je dosedanje politično delo- vanje njegovega navdihovalca dr. Tume. Ta gospod je bil, kar je pri nas na Go- riškem, že klerikalec, liberalec, napred- njak, socijalni demokrat, in zdaj je, po programu „Našega Lista“ sodeč, zopet liberalce, ako ni v novejšem času oble- kel kakega drugega političnega mišljenja. Ko je bil sodnijski uradnik v Tolminu, se je rad bahal, da ni noben drug urad- nik tako vestno hodil k maši nego on. Zdaj mu — razume se — preoblečeno politično mišljenje ne dovoljuje več tega „športa“. Ko je prišel iz Tolmina v Go- rico — zopet razume se — na podlagi „klerikalnega“ programa, se je lotil go- spodarskega polja, „Ludska posojilnica“ mu je bila poskuševalni kunec. A še le, ko je uprizoril politični razdor, smo zve- deli zakaj? Odgovor: Da si je osvojil denarna zavoda za svoje politične ka- price. Tik pred razdorom je javno govo- ril: „Brez duhovščine ni možna gospo- darska organizacija“, a tik po razdoru je učenil: „Proč s farji, ti so coklje na- rodnega napredka!“ Pa naveličal se je denarnih zavodov, popustil liberalno in naprednjaško politiko kot „preveč kori- stolovno“ in začel je zahajati v Trst ko- ketirat s socijalno demokracijo, a predno se mu je prav razvila nova ljubezen, se je že naveličal (ali prav za prav: so se ga naveličali), slekel je socijalno-demo- kratično suktno in oblekel zopet liberal- no, pebegnivši k „Našemu Listu“. Ali ker mož čuti v sebi nekakega slovenskega Bismarka, hoče imeti dve železi v ognju, zato se zdaj peha na prosvetnem polju, nafrbrže z istimi „stvarnimi“ nameni, ka- kor se je nekdanj v denarnih zavodih: prosveta mu bodi lestvica, da napravi po njej zopet kak politični „salto mortale“.

In Vi, mladi politiki ljubljanski, Vi iščete brezstidne in brezprimerne poli- tične hinavščine pri nas!!!

„L'Eco del Litorale“, glasilo laške „Federazione“, piše v številkah z dne 17. in 21. t. m. v podlistku: Il Friuli o Slo- venci tako-le: „Slovinci so potomci divjih Hunov in Avarov, ki so se naselili v friulski deželi. Da spada tudi slo- venski del goriške dežele k „Friuli“, do- kazuje furlanska govornica, ki imenuje slovenski del Slavonija, češ, oni so sklavi in kot taki podložni friulski de- želi. Isto da dokazuje tudi okoliščina, da je najmanj ena četrtina slovenskih besed furlanskega ali italijanskega izvora. Zato da lahko Slovence po pravici imenujemo Furlane. Dalje pravi, da je slovensko ljudstvo divje, surovo in brezobzirno, ki hoče ukrasti Italijanom narodno posest. To surovo in divje ljudstvo slovensko pa da dobiva podporo od vlade, ki pre- ganja Italijane že 40 let t. j. od tiste dobe, ko se je zadnjič določila meja mej Avstrijo in Italijo.

Tako „L'Eco del Litorale“! Vpra- šamo, ali je še kje na svetu list, ki bi pokazal tako nevednost in ob enem tako hudobijo? Ali je vredno, da podpiramo list, ki niti ne razločuje Hunov in Ava- rov od Slovanov? Niti židovski listi ne govore tako lažljivo in hudobno o Slo- venci! Pod člankom je podpisan: Un friulano austriaco, kateremu se pa vidi, da bi rad dočakal, da bi se meja mej Avstrijo in Italijo spet premaknila in da bi G. Garibaldi prikoralaki se svojo armado v Gorico. Mislimo, da je sveta dolžnost vseh zavednih Slovencev, da korenito obračunajo z listoma „L'Eco“ in „Popolo“, ki sta sedaj pod eno streho in enim gospodarjem. V izgled povemo,

da ju je „Slovenska Čitalnica“ v Gorici izključila iz bralnice. Tako naj stori vsak zavedni Slovenec.

Pričakujemo tudi, da boče odbor „Hilarijanske tiskarne“ storil svojo dolž- nost. Naj omenimo še, da je „L'Eco del Litorale“ hujskal Italijane, radi izraza na Št. Peterskem shodu: polentarji. ter naj Goričani odpustijo Slovence iz služb in nadomestijo s Furlani. In vendar je iz- raz: polentarji, kakršni smo več ali manj vsi ljudje, nedolžen v primeri s hudob- nim razžaljenjem vsega slovenskega na- roda, ki je je zakrivil „L'Eco del Lito- rale“. Ime: polentarji ni večje razžalje- nje ko ime: verzotarji, ki dajejo Goričani našim vrlim Št. Andrežcem radi obilih verzot, ki jih pridelujejo. Ko bi pa tudi bil izraz: polentarji razžaljenje, vendar ni tako, kakega opisuje v „L'Eco del Litorale“. Upamo, da bodo imele naše besede vspeh.

Predavanja v „Slovenski Čitalnici“ v Gorici. — V smislu sklepa le- tošnjega občnega zbora se bodo vršila v sedanji zimski sezoni razna predavanja v tukajšnji čitalnici. Prvo tako preda- vanje bo v četrtek, dne 3. januarja p. l. ob 8. uri zvečer, in sicer bo predaval gospod Svetoslav Premrou o predmetu „Vremenska opazovanja in napovedo- vanja“. Predavanje je spojeno s skiop- tičnimi projekcijami. Vstop prost čital- niškim članom in po njih vpeljanim gostom.

Markoni-ju, tedaj onemu, ki želi, da bi njegov brzovjav prvi pozdravil zmago italijanskega brodovja nad avstrijskem, pošljejo avstrijski še neodrešeni Italijani znatno podporo. —

Podpore visokošolcem se razdele navadno vsako leto po novem letu, ko je deželni proračun potrjen. Ker ne bo letos sklican naš deželni zbor meseca decembra, prišle bi v najugodnejšem slučaju te podpore na pristojno mesto šele okoli velikeonoči. S tem bi se pa nikako ne dosegel namen, ki ga imajo one podpore. Mladina je vže tri mesece na visokih šolah in strada v nadi, da dobi vsaj po novem letu malo deželno podporo. Marsikateri visokošolec se je že zadolžil v nadi na to podporo. Prav je, da podpira dežela izdatno našo učeočo se mladino, kajti ako nimamo domače inteligence in domačih sinov, ki lahko zasedajo različna mesta v deželni in državni službi na Primorskem, nam bodo gospodarili vedno tujci; toda ta podpora naj se razdeli ob pravem času, da doseže svoj pravi namen. Zato se obračamo v imenu naše mladine, ki obiskuje visoke šole, do deželnega odbora, da takoj razdeli oni znesek, kateri dovoljuje de- želni zbor leto za letom vseučiliščnikom v podporo. Deželni odbor naj bode uverjen, da bodo vsi poslanci tak korak le odobraval.

Brezobrestna posojila so postala morskakča, ki se vleče v naši kro- novini brez konce in kraja. Najmanj tri leta so pretekla, da so vložili po trtni uši prizadeti posestniki prošnje na pri- stojno mesto v svrhu, da bi dobili vladno in deželno brezobrestno posojilo v pomoč za obetno škodo, katero jim je povzročila trtna uš. Po vsestranskem pritisku od strani deželnega odbora in zbora, županstev in c. kr. glavarstva v Gorici dovolila je vendar vlada svoj prispevek ter to naznanila dne 21. jan- uarja t. l. c. kr. namestništvu v Trstu; a še danes ni dobila večina prosilcev določenega posojila v kljub temu, da je vlada vže vknjižena za svoj prispevek na zemljišča prosilcev. To pa gre vendar predaleč! Deželni zbor naj naredi temu škandaloznemu postopanju enkrat konec! Ali naj se izplačajo zadevna posojila v istem letu, ko so bila naprošena in do- ločena, kakor se to godi v drugih kro- novinah, ali pa naj se popolnoma od- stranijo. Naše ljudstvo je vendar še predobro, da bi se na tak nečuvven način postopalo z njim.

Pevsko in izobraževalno društvo „Prešern“ v Št. Petru pri Gorici pri- redi dne 31. decembra t. l. v dvorani g. Valentina Črtnica Silvestrov večer.

Vspored bode obsegal petje, svira- nje na glasoviru, govor o Simonu Gre- gorčiču, doklamacijo, tombolo ter govor v slovo staremu letu in voščilo k nove- mu letu. Vstopnina k zabavi je prosta.

Vozna pošta med Ajdovščino in Šmarjami. — Dosedaj je prenašal pošto med Ajdovščino in Šmarjami poštni sel. Od 24. t. m. naprej se je pa upeljala med Šmarjami in Ajdovščino vozna pošta z jednim konjem. Po zimi bode odhajala pošta iz Šmarij ob 10 uri in 15 mltnut predpoludne ter dohajala v Ajdovščino ob 12 uri in 15 minut popoludne.

Družinska žal-igra. — Fotograf France Brandl na Dunaju, ki je imel raka na želodcu, bi se bil moral v so- boto podvreči operaciji. Prevzel ga je pa zaradi tega tak strah, da je sklenil vzeti si raje sam življenje. Pregovoril je pa tudi svojo 28-letno ženo Rozalijo, naj bi tudi ona ob jednom z njim umrla. Pila sta najprej strup mož in žena, potem sta ga dala tudi piti še dvema svojima otrokoma od katerih je bil jeden star jedno leto, drugi pa štiri leta. Ljudje, ki so nekaj ur pozneje prišli na stanovanje, našli so štiri mrtve.

Golob pismonoša. — Priletel je pretekli petek v Drežnico ter se vse- del na šolsko okno. Golob je popolnoma krotak, ter se da prijeti z roko. Na nogi ima meden obroček in v njem vrezano znamenje P N B ter številko 26706. Ranjeno ima perut. Gospica učiteljica ga je vzela v oskrb, da ga ozdravi in potem izpusti.

Vsed smrti svoje dobre znanke obolel. — V Trstu sta nekaj časa živela skupaj 62-letna Franciška Urban in krošnjar 64-letni Ivan Lulik iz Ajdovščine. V petek zjutraj, ko je hotela iti Urban po nekem poslu iz hiše, se je zgrudila na stopnicah na tla ter je ostala takoj mrtva. Ko je Lulik to izvedel, napadle so tudi njega hude bolečine in prenesti so ga morali v bolnišnico, kjer se na- haja v smrtni nevarnosti.

Orožniki okradeni. — V soboto zjutraj so neznanj tatje okradli na orož- niški postaji na Opčinah tri pare črev- ljev. Svoje slabe črevlje so pa pustili tatje orožnikom.

Pasivna rezistenca poštnih usluž- bencev končana. — Pasivna rezistenca poštnih uslužbencev je nehala, še predno je prav za prav začela. V soboto je namreč osrednji odbor dunajski sklenil prenehati s pasivno rezistenco in je o tem obvestil vse pokrajinske podobore.

Razveljavljena razzodba. — Vr- hovno sodišče je razveljavilo razzodbo ljubljanskega deželnega sodišča v stvari župnika dr. Mauringa z Iga.

Listnica uredništva. — Gg. dopis- nikom — prihodnjic.

Novice iz Sovodenj.

22. dec.

Brrr... Zima, zima je, gospod urednik, zima taka, da ni vsaki enaka. Burja piše danes (pa ne kobariška), in pa še kakšna burja. Vse luknjice pri kmetiji nemarnega gospodarja najde, pa sili vanje. Mraz imamo res, a pri vsem mrazu in burji smo v nekem oziru na boljsem nego Vi meščani, ki skozi ka- varniška okna gledate, kako pleše burja s cestnim prahom in smetmi. Gledal sem Vas enkrat, kako ste si tiščali oči, usta in nos, da niste okusili grenkosti cestnih paberkov, katere Vam je hotela dati oku- siti burja. Tega pri nas na deželi pa ni, hvala Bogu. Evo, v tem oziru v času burje je bolje na deželi nego v mestu.

Novice bi radi, ste rekli zednjic, g. urednik! Hm, kakšne pa? Morda take-le n. pr. da je nek kolesar povozil nekoga in bil za to kaznovan; da se je vozil kolesar brez luči v temi in bil tudi kaznovan; da se možje po krčmah pre- pirajo in nekdo nekoga razžali na časti in je bil za to kaznovan; da mladina razsaja po noči in je bila za to kazno- vana! O, to so resnične, a žalostne no- vice, katere nerad pišem. Jaz bi Vam rad sporočil kaj lepšega, kaj veselega.

A žalibog, tega Vam sporočiti ne mo- rem, ker tega pri nas ni! Zatorej pošl- ljajmo v javnost pa kar se godi!

Da se kregamo v Sovodnjah že več let, to veste, in da ima sodnija, gla- varstvo in dež. odbor polne roke dela z nami, to vejo najbolj dotični uradi! Pri nas so bili že glavarji, komisariji, uradniki, tajniki in pisarji, da bi duhove pomirili, a so jih še bolj razburili. E, nas Sovodenjcev ne poznajo samo v Go- rici, ampak tudi v Trstu in še celo do Dunaja smo se priplazili. In veste kam smo se priplazili na Dunaju? V tiste visoke in lepe palače, ki jim pravijo ministerstva, upravna in državna sodišča. Torej vidite, da znamo več kot hruške peči! Hm, da bi se priplazili recimo „po štirih“ v te lepe palače prazni, to bi se še dalo potrpeti; ali priplazili smo se s polno bisago pritožb, utokov in dru- gih „protokolov“, tako da celo najvišja dunajska gospoda se „prepira“ z nami! No, vsaka sila do vremenena!

Da smo v Sovodnjah „kunštni“ se lahko prepričate iz tega dejstva:

Za minuli petek je bila napovedana seja gospodarskega sveta! In mislite, da se je seja vršila? Kaj še! No, zakaj? Zato, ker večina je provzročila — ab- stinenco (pa ne proti vinu!). Ni prišla v sejo! Navadno le manjšine delajo ab- stinenco! Pri nas pa narobe, seveda vse narobe! Kajpak, ni nič čudnega! Torej vidite, ne samo v dunajskem parlamentu, ampak tudi v sovodenjskem gospodars- kem svetu poznamo abstinenco! In po- tem poreče kdo, da ne znamo nič, ko deloma „kuk“ na Dunaju...

Pa pride še lepša! Čujte! Ponovno je bila napovedana seja gospodarskega sveta za petek. Prišli so vsi. No, zdaj bi človek mislil, da bo kaj! Ali kogar škrtateljček enkrat zgrabi, ga drži. In tako tudi sedaj. Z radovednostjo smo čakali, kaj bo. Med točkami dnevnega reda je bila tudi ena, s katero se raz- drapanja in jetična večina ne more na nikak način sprijazniti. In ta točka bi se imela v tej seji rešiti. O, ta kapelica! Pa je treba stvar razumeti! Zakaj nočejo kapelice plačati? No, zakaj! Zato, ker stoji vis-avis — krčme, na prostoru, kjer imajo „intabuliran“ prostor furlanski osli in mule! To peče, to žge, to skeli! In priveski „široke mamke“ ter „bistrogled- dega tatka“ so tako zatelebani v fur- lanske osle, da na vse kripilje branijo — njih „star poses“. Skandal, da se sveti kraj tako profanuje! Tem pri- veskom veljaj patra Greuterja: Pijuj! — Torej seja je bila v petek. Pri seji pa je bilo vse tako napravljeno, da no- ben sklep naj ne bo nič vreden. Med sejo je namreč — tajnik pobegnill! Tableau! Zakaj je pobegnill, nam ni na- tančno znano. Ko so videli tajnika be- žati, še oni so jo vcedili za njim!

In tako se godi nepretrogoma da capo al fine. Lušno je v Sovodnjah ži- veti — kdor ima polno denara in ne pride z nobenim v dotiko.

Za sedaj dovolj! Vesele praznike, g. urednik!

Poslano.

Slav. občinstvu.

Ob pogrebu pesnika in svojega nunca, ki mi je večkrat tožil radi go- riške „nesreče“, sem hotel govoriti — ker ni bil namenjen govoriti noben drug g. duhovnik — tako, kot sem govoril. Ko bi me hvalili umazani, od Cerkve pre- povedani listi, bi si štel v nečast. Toliko splošno rečeno, ker mi ni poblize znano, kaj je „Sozza“ izbljuvala.

V Sedlu dne 20. dec. 1906.

S. Gregorčič,

podžupnik, kojemu g. „knjižni izdajavec v velikem štilu“, Andrej Gabršček še vedno dolguje nagrado obljubljenih 400 kron.

*) Za sestavke pod tem naslovom je ured- ništvo odgovorno toliko, koliko zahteva tiskovni zakon.

„Krojaška zadruga“
Gorica, V. Signori 7

prodaja **lepo, novo in**
sveže blago za moške in ženske
obleke po
grozovito nizkih stalnih cenah!

Poskusite
in priporočite
≡ izdelke ≡
Vydrove tovarne hranil
v Pragi VIII. Cenovnik zastoj.

Loterijske številke.
22. decembra.
Trst 26 38 34 65 66
Linc 38 24 14 45 71

Ivan Kravos
priporoča svojo
sedlarsko delavnico
v Gorici
na Kornju št. 11.

Ivan Bednařik
priporoča svojo
knjigoveznicu
v Gorici
ulica Vetturini št. 3.

Kožuhovalne
ovratnike
zimске podobleke
pletenine
lãger-perilo
volnene in svilene šerpe

kupite vedno najboljše pri
domači tvrdki
J. ZORNIK, GORICA,
št. 10 Gosposka ulica št. 10

Izšel je težko pričakovani
KOLEDAR
za
kmetovalca 1907

Uredil dež. nadzornik J. Legvart.
II. zelo popolnejši letnik z vsebino:
Kratek opis umne živinoreje; zlata
pravila živinoreji, krmiljenje goveje
živine in prašičev.
Prašičjereja, mlekarstvo, preiskova-
nje mleka, boleznj mleka. Obdelo-
vanje travnikov, naprava in osuše-
vanje travnikov, umetna in naravna
gnojila. Sadjereja, naprava sadov-
njaka. Vinoreja, priprava dobrega
vina. Kmet. zakoni. Hmeljarstvo.
Prerač. v kile, orale in hektarje.
Koledar, sejmi in še mnogo drugega.
Vežan je letos v posebno močno
platno. **Cena s pošto K 1-80,**
in se naroča pri **Iv. Bonač v**
Ljubljani.

Vsled prihranitve dragega povzetja
se naj znesek naprej dopošlje.

Fani Drašček,
zaloga šivalnih strojev
Gorica, Stolna ulica hi. št. 2.

Prodaja-
stroje tudi
na teden
ske ali
mesečne
oboroke.
Stroji so
iz prvih
tovarn ter
najboljše
kakovosti.
Priporoča
se slav.
občinstvu.

Ne pozabite!
Kje se vkupi **gotove obleke**
in blago za moške obleke?
Nikjer drugje, kakor pri
M. Poveraju,
v Gorici na Travniku.
Tedaj tje pojdi in nakupi si
kar potrebuješ za **Božiče** za-sè
ali pa za **darila za Božične**
praznike.
S tem se prepričaš, da je vse
resnica, kar se naznanja slavnemu
občinstvu o veliki zalogi vsakovrst-
nega blaga.
Te jako nizke cene veljajo sa-
mo za blago, ki je razpostavljeno
pred štacuno
na Travniku št. 5.

Centralna posojilnica
registrovana zadruga v Gorici, ulica Vetturini št. 9.

Posojuje svojim članom od 1. novembra 1905
na mesečna odplačila v petih letih
in sicer v obrokih, ki znašajo z obrestmi vred, za vsakih
100 K glavnice 2 K na mesec.

Posojuje svojim članom od 1. aprila 1905
na menice po 5 $\frac{1}{2}$ % na vknjižbo po 5%
z $\frac{1}{8}$ % upravnega prispevka za vsacega pol leta. Obrestna mera
za hranilne vloge je nespremenjena.

Prosiva zahtevati listke!

Najveja trgovna z železjem
KONJEDIC & ZAJEC
Gorica v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nositelje (traverze),
cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne
okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano
medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene
in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter
vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže
s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za
100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Razglas

zastavnih pisem deželnega hipotečnega zavoda poknežene grofovine Goriško-Gradišćanske izžrebanih pri prvem žrebanju, ki se je vršilo dne 11. decembra 1906.

Pri prvem žrebanju dne 11. decembra 1906 so se izžrebala sledeča zastavna pisma, katera se izplačajo dne 1. julija 1907:

po 200 Kron

Št. 10, 18, 21, 31, 35, 71, 82, 110, 132, 135, 137, 141, 165, 167, 208, 215, 237, 238, 258, 261, 283, 296, 314, 348, 369, 383, 390, 400, 404, 407, 442, 453, 492, 520, 551, 554, 560, 563, 692, 703, 724, 732, 735, 738, 813, 838, 878, 887, 888, 950, 999.

po 1000 Kron

Št. 17, 20, 29, 38, 48, 76, 81, 101, 103, 119, 143, 179, 184, 194, 218, 243, 262, 338.

po 2000 Kron

Št. 39, 67, 88, 97, 102, 122, 147, 161, 194, 200, 208, 231, 243, 260, 264, 290, 296, 299, 316, 320, 368, 372, 386, 418, 429, 432, 440, 455, 476, 492, 524, 528, 536, 540, 548, 572, 577, 599, 635, 655, 657, 663, 664, 666, 668, 674, 694, 706, 729, 737, 768, 777, 795, 815, 848, 870, 882, 888, 910, 968, 988, 1039, 1044, 1057, 1106, 1123, 1134, 1174, 1192, 1249, 1307, 1321, 1348, 1352, 1398, 1463, 1473, 1489.

po 10.000 Kron

Št. 57, 73.

V razkazu niso navedene številke serij, ker zaporedne številke se vrstè nepretrgoma za vse serije vsake posamezne vrste.

Izplačilo izžrebanih zastavnih pisem se vrši v smislu § 20. pravilnika 1. julija 1907 v polnem imenskem znesku proti vrnitvi zastavnih pisem z dotičnimi kuponskimi polami in taloni vred pri blagajni podpisanege zavoda. S plačilnim dnevom izžrebanih zastavnih pisem se konča tudi obrestovanje istih; za nadaljnjo dobo, a ne daljšo od šestih let, pristoja lastniku izžrebanih zastavnih pisem odškodnina v znesku treh četrtink od izgube izvirajoče iz tega ker jih ni predložil v izplačilo (§ 21).

Izžrebana zastavna pisma se zamorejo doposlati v izplačilo tudi po pošti, v tem slučaju je treba označiti naslov pošiljatelja z vso natančnostjo.

V GORICI, dne 12. decembra 1906.

Ravnateljstvo
deželnega hipotečnega zavoda.